

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 44/2026 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om posttjänsternas tillgänglighet och Posti Ab:s samhällsuppgift

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 44/2026 rd undertecknat av riksdagsledamot Anne Kalmari /cent m.fl.:

Hur säkerställer regeringen att förändringarna i Posti Ab:s servicenätverk inte försämrar posttjänsternas regionala tillgänglighet och medborgarnas jämlikhet,

på vilket sätt beaktar regeringen i ägarstyrningen Posti Ab:s samhällsuppgift i förhållande till de ekonomiska resultatmålen och ledningens premieringssystem och

är regeringen beredd att se över principerna för Posti Ab:s skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och utvecklingen av servicenätverket så att tjänsternas tillgänglighet tryggas bättre än i nuläget särskilt med tanke på billösa, äldre och invånare i glesbygden?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Statsrådets ägarpolitiska principbeslut styr statens verksamhet som aktieägare och gäller alla de aktiebolag där staten är aktieägare. Utgångspunkten för statens ägarpolitik är att statens bolagsinnehav förvaltas ansvarsfullt, professionellt, på ett ändamålsenligt sätt med tanke på ägarintresset och så att ägarvärdet ökar på lång sikt.

Ägarstyrningen grundar sig på lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning, aktiebolagslagen och god förvaltningssed. Dessa fastställer ägarens, bolagets styrelses och operativa lednings skyldigheter och rättigheter. Statens bolagsinnehav utvecklas och bedöms med tanke på det samhällsekonomiska helhetsintresset och bolagets verksamhet och värdeutveckling. Staten eftersträvar i skötseln av sitt bolagsinnehav en långsiktig ökning av ägarvärdet, förutsägbara kapitalinkomster samt ett effektivt genomförande av strategiska intressen och specialuppgifter.

Statsrådets kansli har fastställt en bolagsspecifik ägarstrategi för varje bolagsinnehav och förutsätter samma ägarstyrning av de andra ministerierna i fråga om deras innehav. I varje bolags

ägarstrategi framgår ägarens mål, prioriteringarna och åtgärderna i ägarstyrningen. Statens bolagsspecifika strategiska riktlinjer utvärderas under hela regeringsperioden och vid behov riktas de om.

I sin ägarstyrning iakttar staten den uppdelning av uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare som anges i aktiebolagslagen. Ägaren, bolagets styrelse och operativa ledning har samtliga sina uppgifter, ansvar och rättigheter enligt aktiebolagslagen. De operativa besluten och företagsledningsmässiga besluten, såsom detaljerade frågor som gäller distributionsnätet, hör till bolagets ledning och styrelse.

I det ägarpolitiska principbeslutet har ett strategiskt intresse definierats för Posti Group Abp, vilket är att producera posttjänster i hela Finland. Ökningen av ägarvärdet mäts utöver genom uppnåendet av de ekonomiska målen också genom ett effektivt förverkligande av de strategiska intressena i enlighet med de mål som ställts upp.

Posti Group Abp:s ägarbas utvidgades, då bolaget noterades på Nasdaq Helsingfors börslista i oktober 2025. Staten äger cirka 66,7 procent av bolagets aktier.

Bakom Postis förändringar och effektiviseringsbehov ligger den minskade mängden papperspost: under 2000-talet har mängden papperspost minskat med cirka 75 procent; år 2024 minskade antalet adresserade brev med 14 procent och i början av 2025 var minskningen fortsatt kraftig. Antalet adresserade brev minskade med 18,0 procent 2025. Mängden papperspost minskar på grund av att kommunikationen digitaliseras. Olika digitaliseringsprojekt genomförs i synnerhet av staten och den övriga offentliga sektorn, men också av företag.

Posti arbetar kontinuerligt för att förbättra kostnadseffektiviteten genom att förnya och effektivisera tjänsteproduktionen och postutdelningen. På motsvarande sätt har olönsamma tjänster lagts ned. Trots att verksamheten effektiviserats har den minskande mängden post som delas ut höjt och kommer även i fortsättningen att höja de enhetsspecifika kostnaderna för utdelning av papperspost. Minskningen av mängden papperspost som delas ut beror i synnerhet på att antalet myndighetsbrev har minskat och fortsätter att minska. I och med programmet Prioritera Digitalt inom den offentliga förvaltningen kommer trycket på prishöjningar att öka ytterligare under de kommande åren.

Postis verksamhet finansieras inte med skattemedel utan med kundintäkter. I fråga om det konkurrensutsatta understödet för tidningsutdelning har Traficom fastställt ett maximipris som utdelningsföretaget kan ta ut av tidningsförläggarna. De aviserade prishöjningarna har enligt Posti ingen inverkan på de tjänster som genomförs med utdelningsstöd.

I Finland ansvarar Traficom för att fastställa skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, och myndigheten hör till Kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Traficom har

tills vidare utsett Posti Distribution Ab till en leverantör av samhällsomfattande tjänster i fråga om brevtjänster som betalas genom allmänt använda kontantbetalningssätt och pakettjänster till utlandet. Tillhandahållandet av inrikes pakettjänster och pakettjänster från utlandet har inte tilldelats Posti eller något annat postföretag. Samhällsomfattande tjänster ska ha sina verksamhetsställen i anslutning till andra tjänster som normalt används i området eller längs allmänt använda rutter och inom rimligt avstånd från användarnas stadigvarande bostäder.

Postlagen innehåller en bestämmelse om att Traficom är den nationella tillsynsmyndigheten för postbranschen. Traficom ska inom postbranschen säkerställa att posttjänsternas basnivå bevaras i hela Finland samt övervaka postmarknaden och konkurrensutvecklingen på denna marknad. Dessutom har Traficom behörighet att fatta beslut om posttjänster.

Helsingfors 16.3.2026

Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand